

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szűcs László ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítési határozat hatályon kívül helyezése iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 3.M.125/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.078/2010/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Mf.20.078/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000,- (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az állam javára - felhívásra - 10.000,- (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság a 3.M.125/2009/9. számú ítéletével elutasította a felperesnek az alperes kártérítési határozatának hatályon kívül helyezése iránt benyújtott keresetét.

Az irányadó tényállás szerint a felperes a perbeli időszakban a ... Rendőrkapitányság ... Alosztályának vezetőjeként századosi rendfokozatban teljesített szolgálatot.

A felperes 2008. június 23-án a ... forgalmi rendszámú gépjárművel K. belterületén 74 km/óra sebességgel közlekedett, ezért a ... Rendőr-főkapitányság az alperest, mint a jármű üzembetartóját 2008. július 3-ai határozatával harmincezer forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte. A határozat tartalmazta, hogy a bírság megfizetése alól az alperes mentesülhet, amennyiben a határozat kézhezvételét követő nyolc napon belül közli a gépjármű tényleges vezetőjének kilétét.

Az alperes erre vonatkozó felhívására készített jelentésében az esettel kapcsolatban a felperes csak azt ismerte el, hogy aznap a ... útvonal egy részén ő vezette a gépjárművet, a menetlevél

fénymásolatának gyenge minősége miatt azonban irat-betekintési lehetőséget kért, amelyet az alperes 2008. augusztus 8-án számára biztosított. A felperes - anélkül, hogy a rendelkezésre álló kért okiratokat megtekintette volna - 2008. augusztus 14-én tett nyilatkozatában elismerte, hogy 2008. június 23-án 14 óra 5 perckor megsértette a KRESZ szabályait a bírságoló határozatban foglalt tényállás szerint.

Miután a ... Megyei Rendőr-főkapitányság elkésztettség miatt elutasította az alperesnek a felperes nyilatkozatát tartalmazó, a bírság megfizetése alóli mentesülésre vonatkozó kérelmét, az alperes a közigazgatási bírság átutalását követően a ... számú határozatával harmincezer forint kártérítés megfizetésére kötelezte a felperest. A határozat szerint az alperest a szabálysértési bírság megfizetésével azért érte kár, mert a felperes saját felelősségét illetően rosszhiszeműen járt el, késedelmesen nyilatkozott, abban bízva, hogy az alperes mint üzembentartó fogja megfizetni a bírságot.

Az alperes ... számú, a szolgálati panaszt elutasító határozata ellen benyújtott keresetében a felperes a határozat hatályon kívül helyezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy a szabálysértésre munkaköri feladatának teljesítésével összefüggésben került sor, az alperes a szolgálati érdek fennállását igazolva ezért mentesülhetett volna a bírság megfizetése alól.

Előadta, hogy a megküldött menetlevél másolata alapján nem volt egyértelműen megállapítható, hogy az esemény időpontjában ki vezette a járművet. 2008. augusztus 8-án szabadságon volt, a szabálysértést később pedig azért ismerte el, mert a következő héten sem tudta megnézni a fényképfelvételt.

Az alperes a kereset elutasítására vonatkozó ellenkérelmében fenntartotta a felperes kártérítési felelősségére vonatkozó álláspontját.

A munkaügyi bíróság a Hszt. 150. § (1) és (2) bekezdésére és a 152. §-ra utalva nem fogadta el azt a felperesi érvelést, hogy a gépjárművezető személye ne lett volna megállapítható, mivel a szükséges adatok a bírósághoz becsatolt hasonlóan rossz minőségű fénymásolat ellenére is azonosíthatóak voltak. A felperesnek a szabálysértésről értesülve módjában állt volna haladéktalanul nyilatkozni a szolgálati érdek fennállásáról, az alperes azonban éppen a késedelmesen megtett nyilatkozat miatt nem mentesülhetett a pénzbírság megfizetése alól. A 2008. augusztus 14-én tett elismerő nyilatkozatra tekintettel ezért nem volt jelentősége annak sem,

hogy a felperes 2008. augusztus 8-án miért nem tudott élni iratbetekintési jogával.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 3.Mf.20.078/2010/3. számú jogerős ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét azzal az indoklással hagyta helyben, hogy a felperes késedelme és az alperest ért kár bekövetkezése között fennálló okozati összefüggés nem vitatható. Kifejtette, hogy a szabálysértés miatt a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21/A. § (1) bekezdése értelmében az általa elkövetett szabálysértés miatt a felperes felelőssége közvetlenül is megállapítható lett volna.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek a munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését, valamint azt kérte, hogy keresetének a Legfelsőbb Bíróság adjon helyt.

A Hszt. 150. § (1) bekezdésének sérelmét azért panaszolta, mert az eljáró bíróságok a bizonyítékok téves értékelése útján jutottak arra a következtetésre, hogy vétkesség terhelte az alperest ért kárral kapcsolatban. Álláspontja szerint magatartása megítélése szempontjából közömbös, hogy az alperesnek a bíróság megfizetésére vonatkozó határozat nyolc napos határidőt biztosított. Az alperes által hivatkozott késedelem tekintetében még gondatlanság sem terhelte, ezért kárfelelősségére okszerű következtetést levonni nem lehetett.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21. § (1) bekezdése alapján a gépjármű üzemben tartója akkor mentesül a sebességtúllépés miatt kiszabott szabálysértési bírság alól, ha határidőben igazolja a 21/A. § (2) bekezdésében felsorolt kimentési okok valamelyikét. Az adott esetben az alperes a bíróság megfizetésére vonatkozó kötelezettség alól akkor mentesülhetett volna, ha a gépjárművet ténylegesen vezető személyt a törvény által előírt okirati formában, határidőben megjelöli. Az alperes a menetlevél és a fényképfelvételek megtekintésének lehetőségét a felperes kifejezett kérésére azért biztosította, mivel megelőzőleg tett nyilatkozatában a felperes a szabálysértés elkövetésének tényét nem ismerte el, így az alperes volt kénytelen, mint üzembentartó a bírság megfizetésére.

A hivatásos állomány tagja köteles munkatársaival együttműködni, és általában olyan magatartást tanúsítani, hogy más anyagi károsodását ne idézze elő. (Hszt. 68. § (1) bekezdés c) pont).

Helytállónan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesnek a szabálysértés elkövetésével kapcsolatos nyilatkozatát haladéktalanul meg kellett volna tennie, az irányadó tényállás szerint azonban a felperes a fényképfelvételek megtekintése céljából sem az alperes által felajánlott augusztus 8-ai időpontban, sem az azt követő héten nem jelent meg. A 2008. augusztus 14-én, az üzemtartó kimentésére nyitva álló határidő lejártát követően megtett teljes elismerő nyilatkozat viszont már nem volt alkalmas arra, hogy azt a bírságot kiszabó ... Megyei Rendőr-főkapitányság az alperes javára figyelembe vehesse. Az alperes kára és a felperes magatartása közötti okozati összefüggés fennállta ezért nem vitatható, a bírság összegét a gépjármű KRESZ szabályt szegő vezetője helyett az alperesnek kellett teljesítenie.

A Hszt. 150. § (1) bekezdése értelmében a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból eredő kötelességének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.

A felperes nem hivatkozott olyan szabályra vagy fennálló gyakorlatra, miszerint a szabálysértési bírság megfizetésének mellőzését eredményezné, ha az annak alapját képező eseményre a szolgálat ellátása közben került sor a hivatásos állomány tagja részéről. A felperessel szolgálatot teljesítő G. M. szerint mindketten tisztában voltak azzal is, hogy „K.-n a ... úton szoktak általában sebességet mérni”, éppen emiatt a mellékutakon próbáltak D.-re jutni (3.M.125/2009/8. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal 10. bekezdés). A perben meghallgatott B. I. őrnagy - a felperes által sem vitatottan - megerősítette, hogy a sebességtúllépéssel kapcsolatos közigazgatási bírságot a gépjármű vezetőjének kell megfizetnie, az alperes azt nem vállalja át (3.M.125/2009/8. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 1-3. bekezdések).

A felperes vétkessége hiányát arra alapította, hogy a sebesség túllépésére szolgálati érdekből, huzamosabb ideje körözés alatt álló személy elfogására irányuló rendőri intézkedés miatt került sor. A közúti közlekedés szabályairól szóló 1 /1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet 49. § (2) bekezdésében foglalt megkülönböztető jelzés használata hiányában a szolgálat ellátása önmagában nem adhat alapot arra, hogy a hivatásos állomány tagja helyett a szándékosan elkövethető szabálysértés jogkövetkezményeit a munkáltató viselje, ezért a megkülönböztető jelzés nélküli gépjárművet vezető felperes szándékos kárt okozó magatartása fennállt azzal, hogy a megengedett sebességet túllépte, és helyette az alperes kellett megfizesse a bírságot (Hszt. 150. § (2) bekezdés, 152. §).

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul, míg a 6/1968.(VI.26.) IM rendelet 13. (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás illetéke a felperest terheli.

Budapest, 2011. április 27.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő